Lieta Nr.C20 1119 15,
2015.gada 17.februārī

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Liepājas tiesa
tiesnese L.Laure
2015.gada 17.februārī Liepājā, Tiesu ielā 5 rakstveida procesā izskatījusi civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, konstatēja:

prasītāja /pers. A/ 2015.gada 7.janvārī cēlusi maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu dēla /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturam 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un pēc 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērns pats spēs sevi uzturēt - 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas ik mēnesi, kā tas paredzēts LR MK 15.01.2013. noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs nepilda Civillikuma (turpmāk – CL) 179.p. norādītos vecāka pienākumus – uzturēt bērnus. Bērna ikdienas aprūpi un uzraudzību veic prasītāja. Atbildētājs nekādā apmērā neveic uzturlīdzekļu maksājumus un negādā par bērna uzturu un aprūpi. Uzturlīdzekļu samaksas veikšanai atbildētājam prasības pieteikumā norādīts prasītājas norēķinu konts bankā. Prasība pamatota uz CL 177., 179.p.1., 2., 5.d., Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 205.p.1.d.1.p., 2013.gada 15.janvāra MK noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", izmaiņām MK noteikumos "Par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kuras stājušās spēkā 2015.gada 1.janvārī /l.l.2.-4./.

Atbildētājs /pers. B/ 2015.gada 2.februārī iesniedzis rakstisku paskaidrojumu lietā, celto prasību pilnībā atzīstot. Papildus atbildētājs paskaidrojis, ka labprātīgi atzinis dēla /pers. C/ paternitāti. Nepamatoti /pers. A/ apgalvo, ka atbildētājs nepilda savus pienākumus attiecībā uz dēlu, t.i., nesniedz materiālu palīdzību bērna uzturam. Par pretējo liecina pievienotais bankas konta pārskats. /pers. B/ norādījis, ka ticis maldināts no kompetentām institūcijām par uzturlīdzekļu apmēru, tādēļ sākot no 2014.gada oktobra maksājis prasītājai uzturlīdzekļus dēla uzturam EUR 75 apmērā mēnesī. Tādējādi, atbildētājs uzskata par nepamatotiem prasītājas argumentus, ka atbildētājs negādā par bērna uzturu un aprūpi. Prasītāja vēlas saņemt materiālu palīdzību, bet nevēlas, ka atbildētājs piedalītos dēla audzināšanā, liedzot tēvam saskarsmes tiesības. Lai risinātu jautājumu par saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību ar dēlu, /pers. B/ vērsies Cīravas bāriņtiesā /l.l.15.-19./.

Puses lūgušas civillietu iztiesāt rakstveida procesā, bez uzklausīšanas tiesas sēdē.

Iztiesājamā civillieta kā maza apmēra prasība izskatāma prasības tiesvedības kārtībā pēc vispārējiem noteikumiem, ievērojot CPL $30.^{3}$.nodaļā paredzētos izņēmumus.

Pārbaudot un novērtējot lietā iesniegtos pierādījumus, ņemot vērā to, ka atbildētājs pilnībā atzinis prasību, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar CPL 193.p.5.d., ja atbildētājs pilnā apmērā atzinis prasību, tiesa sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai atsauci uz normatīviem aktiem, pēc kuriem tā vadījusies, taisot spriedumu.

CL 179.p. noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Bez tam, vecākiem jāapgādā bērnu neatkarīgi no tā, vai bērns ir šķirts no ģimenes, nedzīvo kopā ar vienu vai abiem vecākiem. Strīdus par bērna uzturlīdzekļiem izšķir tiesa. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņu spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. LR MK 15.01.2013. noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 1.-2.p. noteikts, ka katra vecāka pienākums ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Prasības celšanas laikā 2015.gada 7.janvārī Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga sastāda EUR 360 (MK 2013.gada 27.augusta noteikumi Nr.665, redakcijā, kas spēkā no 2015.gada 1.janvāra).

Tiesa konstatē, ka nepilngadīgā /pers. C/ vecāki ir prasītāja /pers. A/ un atbildētājs /pers. B/. Bērns dzīvo kopā ar māti, kura īsteno bērna aprūpi un uzraudzību. /l.l.5.-8./. Bērna tēvs labprātīgi sniedz līdzekļus bērna uzturēšanai, pirms prasības celšanas tiesā ik mēnesi prasītājas kontā bankā ieskaitot uzturlīdzekļus dēlam EUR 75 apmērā, t.i., mazākā apmērā, nekā noteikts MK Noteikumos Nr.37.

Ņemot vērā konstatēto, ievērojot nepilngadīgā bērna intereses un prasītājas tiesības uz tiesisku regulējumu uzturlīdzekļu samaksas jautājumā, no atbildētāja ir piedzenami uzturlīdzekļi /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturam ik mēnesi 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas, sākot no 2015.gada 7.janvāra līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no bērna 7 gadu vecuma līdz bērna pilngadībai (18 gadi).

Nosakāms, ka uzturlīdzekļu samaksa atbildētājam veicama prasībā norādītā /pers. A/ norēķinu kontā bankā.

Prasība noraidāma daļā par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, sākot no bērna 18 gadu vecuma sasniegšanas līdz viņš pats spēs sevi apgādāt. Atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 3.p.1.d., bērns ir persona, kas nav sasniegusi 18 gadu vecumu. Saskaņā ar CL 177.p.1.d., bērni ir vecāku aizgādībā līdz pilngadības sasniegšanai, t.i., līdz 18 gadu vecumam, kad vecākiem ir tiesības un pienākums pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Atbilstoši CL 198.p.4.p., vecāku aizgādības tiesības izbeidzas, kad bērni sasniedz pilngadību. Tādējādi, bērnam sasniedzot pilngadību, viņš pats spēj realizēt civilprocesuālās tiesības un pienākumus, t.i., personai piemīt civilprocesuālā rīcībspēja un strīda gadījumā pilngadīgai personai pašai ir tiesības vērsties tiesā ar prasījumiem, tostarp, pastāvot likumā noteiktiem apstākļiem (turpinot mācības pilna laika klātienē un nestrādājot algotu darbu, esot bez ienākumiem u.tml.) – arī par uzturlīdzekļu piedziņu no vecākiem.

Ievērojot CPL 34.p.1.d.1.p., 35.p.1.d.3.p., 42.p.1.d., no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva EUR 71,14 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi sakarā ar tiesas dokumentu nosūtīšanu EUR 5,80 (uzziņa).

Pamatojoties uz CPL 189.-193., 195., 199., $204.^{1}$., $250.^{18}$., $250.^{25}$.p.1.-2.d.,

tiesa nosprieda:

no /pers. B/ par labu /pers. A/ piedzīt uzturlīdzekļus 2012.gada 30.janvārī dzimušā **dēla /pers. C/ uzturam** ik mēnesi **25%** (divdesmit pieci procenti) apmērā no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas, sākot no 2015.gada 7.janvāra līdz bērna 7 (septiņi) gadu vecuma sasniegšanai un, sākot no bērna 7 (septiņi) gadu vecuma līdz pilngadībai – ik mēnesi **30%** (trīsdesmit procenti) apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.

No /pers. B/ par labu valstij piedzīt valsts nodevu EUR 71,14 (septiņdesmit viens *euro* un četrpadsmit centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,80 (pieci *euro* un astoņdesmit centi).

Noteikt, ka uzturlīdzekļu samaksa /pers. B/ veicama /pers. A/ norēķinu kontā Nr./konta numurs/ AS „SEB banka".

Prasību noraidīt daļā par uzturlīdzekļu piedziņu par laiku no bērna pilngadības sasniegšanas līdz viņš pats spēs sevi apgādāt.

Daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt labprātīgas sprieduma izpildes termiņu 10 (desmit) dienas.
Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese *//personiskais paraksts//* L.Laure